

...
Sändlista
...

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

VFV tjänsteställe, handläggare

MV Kbg, aing T Eklöf

VFV föregående datum

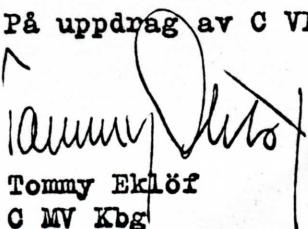
VFV föregående beteckning

Sammanträde ang lim och lösningsmedel (1 bilaga)

En av MV Kbg sadelmakare har förorsakats en yrkesskada, som uppkommit vid användandet av lim och lösningsmedel. För att belysa och öka kunskapen om dessa problem ur såväl miljö som teknisk synvinkel har MV Kbg genomfört ett sammanträde med dessa frågor som diskussionsämne.

Då ämnet berör flera arbetsplatser än MV Kbg översändes härmed ett protokoll som orientering.

På uppdrag av C VFV

Tommy Eklöf
C MV Kbg

Sändlista:

FMV-K:VD

FMV-BN

C VFS, VFV, VFÖ, VFB, VFNN, VFÖN, VFG

Inom VFV:

8
C MV Sde, MV G

CHEF OCH STAB
Postadress 546 00 KARLSBORG
Gatuadress Östra Vallgatan 15
Telefon 0505-10960
Postgiro 315031-5

VERKSTÄDER: (MV jämte ortsnamn)

Postadress:	Telefon:	Postadress:	Telefon:
541 01 SKÖVDE 1	0500-65000	501 01 BORÅS 1	033-117750
546 01 KARLSBORG 1	0505-10960	301 01 HALMSTAD 1	035-118370
402 56 GÖTEBORG	031-460020	451 01 UDDEVALLA 1	0522-14090

Närvarande: Aing T Eklöf	MV Kbg	ordf
Adir N G Röing	VFV/stab	
Ing Nyberg	Bostik AB	
Ing Sandell	"_	
Favm L Carlsson	MV Kbg	
Favm B Petersson	"_	
Vrep N Nahlin	"_	
Sadelmak K G Boström	"_	
Sadelmak E Johansson	"_	
Sadelmak E Nilsson	"_	
Ombudsman B Svensson	SF avd 2109	
Kaskr B Eriksson	MV Kbg	sekr

§ 1

Ordf hälsade representanterna från Bostik AB och övriga välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2

Ordf gav en orientering om varför sammanträdet kommit till stånd och föreslog att tabellen över använda lim och lösningsmedel (bilaga) används som diskussionsunderlag för sammanträdet. Syftet med diskussionen var att belysa de olika medlens användningsområden och hälsovådlighet, för att därigenom kunna undvika hälsovådligare lim än vad som är nödvändigt för arbetets genomförande.

§ 3

Ing Sandell orienterade om hur lim och lösningsmedel skall vara märkta. Samtliga vådliga ämnen måste utmärkas på förpackningen. Ing Nyberg redogjorde för hur man i stort kan indela lim med hänsyn till användningssätt (våtlim, kontaktlim och häftlim) och sammansättning (vattenbaserat lim, polyuretanlim, neoprenlim och nitrillim m m).

Som riktlinje bör eftersträvas ett så aromarfritt lim som möjligt. Speciell noggrann luftväxling skall ske vid användande av lim innehållande aromater (t ex toluen) vilket bl a neoprenlim gör. Att ett lim luktar skarpare behöver dock inte betyda att det är hälsovådligare.

De använda limmen kan i vissa fall ersättas med ett mindre hälsovådligt lim. Det medför ofta längre torktider och en sämre hållfasthet.

§ 4

Mötet diskuterade de vid MV Kbg använda lim och lösningsmedel, (se kommentarer till bilaga).

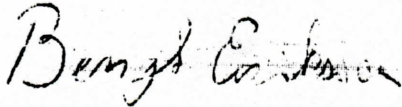
§ 5

B Svensson refererade till att ordf inledningsvis bl a nämnt att FMV föreskriver/rekommenderar att en vis limtyp skall användas. Han efterlyste ett samarbete mellan FMV och resp limfabrikant vid val av limtyp. Hänsyn skulle då kunna tas till linnings- och miljöegenskaper.

§ 6

Ordf tackade Bostik's repr för deras medverkan och förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Bengt Eriksson

Lim och lösningsmedel för sadelmakeriarbeten vid MV Karlsborg

Fabrikat och typ	Har vid MV Kbg huvudsakligen använts för	Kommentar
AB Bona Lim 3987	Kapell av Maborex dubbellagd nylon	Motsv lim från Bostik heter 1818, polyuretanlim
Bostik AB Cellplastlim 1014B	Limning av cellplast	Kan ersättas med vattenbaserat lim Bostik 31 (tixotropt) el 53, torktid ca 1 tim
Bostik AB Cementex förtunning 41	Förtunning av Cementex	Heter numera förtunning nr 3. Hälsovådligt - innehåller toluen, används för förtunning av neoprenbaserade lim.
Bostik AB Cementex P	Klädsel av mc-dynor	Neoprenlim, innehåller toluen. Är det lämpligaste vid limning av plast mot metall
Bostik AB Förtunning nr 1	Förtunning av lim, rengöring av repobjekt	Ren bensin. Bra lösningsmedel ur hälsosynpunkt
Bostik AB Förtunning nr 4	"-	Förtunning för nitrillim och polyuretanlim
Bostik AB G	PVC-beläggningar	Neoprenlim innehåller toluen, hälsovådligt Kan i de flesta fall ersättas med Bostik 36 (vilket är vattenbaserat)
Bostik AB N	Stopningsmtrl, läder och textilier	Neoprenlim, innehåller toluen och är hälsovådligt
Bostik AB 1782	Barracudatält, plastbelagda vävnader	Nitrillim, aromatfritt
Dekalin Deutsche Klebstoffwerke Universalkleber transp	Torrluftkapell	Obekant
Dekalin Deutsche Klebstoffwerke Universalkleber blaugrau	"-	"-

Fabrikat och typ	Har vid MV Kbg huvudsakligen använts för	Kommentar
Casco Textillim	Vävrep	Miljövänligt, vattenbaserat
Euro-leder Herkules Flex-kleber	Plåt, väv, läder, gummi m m	Neoprenlim, innehåller toluen. Ej godkänd märkning på förp. Hälsovådligt.
Klint, Bernhardt & Co Klintens Beronolinklister	Etiketter och ändar på textilband	Obekant
Maborex Förtunning 100	Förtunning av reparationspasta	Märkt THF, mycket hälsovådligt
Maborex Reparationspasta	Skavd Maborexväv	"-
Maborex Sömtätningklister	Tätning av sömmar i plastväv	Kan ev ersättas av Hellbergs vattenbaserat (OBS den långa torktiden) eller Bostik 520
Svenska Plastics KåGeX speciallim typ F	Innertak och klädsel i bilar	Toluenbaserat. Kan ersättas med Bostik 1352 el 1350
Svenska Plastics Textillim LX	Textilier	"-
Trelleborgs gummifabrik Gummilösning 1209	Patrullbåtar, flytdräkter och gummibelagd väv	Troligtvis toluenbaserat. Svåra att ersätta
Trelleborgs gummifabrik Årdare kv 1 8707	"-	"-
Trelleborgs gummifabrik Speciallim kv 6 5137	Transportband	"-

Fabrikat och typ	Har vid MV Kbg huvudsakligen använts för	Kommentar
Aceton (dimetylketon)	Rengöring vid limning	Ett bra lösningsmedel ur hälsosynpunkt
Ammoniak	Neutralisering av batterisyra	Akta ögon
Bensol	Rengörings- och lösningsmedel vid vulkning	Klassificerat som gift, bör ersättas med toluol.
Konsthartslim	Träarbeten	Helt ofarligt vattenbaserat lim
Toluol (metylbensol)	Rengöring vid limning av kapell	Häsovådligt
Tri	Rengöring av penslar m m	Häsovådligt, bör ersättas med triklor- etan som är mindre häsovådligt